

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
Кафедра педагогіки, психології та менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«29» вересня 2021 року протокол № 7

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 30 вересня 2021 року № 01-01/68-О.Д.

Директорка

В.В. Сидоренко

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

(шифр за ОПП – ОК 14 – дисципліна професійної підготовки)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Біла Церква 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Автор-укладач робочої програми

Кулішов Володимир Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 7 від 08.09.2021 р.)

Рекомендовано на засідання Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 1 від 28 вересня 2021 р.)

Затверджено Вченою радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 7 від 29 вересня 2021 р.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова
		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи	1
		Семестр
		12
		Лекції
		8
		Практичні заняття
		10
		Самостійна робота
		102
		Індивідуальні завдання
Творчі практичні завдання		
Вид контролю - залік		

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить – 15 % : 85 %.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності магістрантів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- розкрити основні теоретичні засади філософії педагогіки вищої школи, дидактики, педагогічного менеджменту та теорії виховання;
- дати загальну характеристику сучасного освітнього простору вищої школи, залучити студентів до аналізу його проблем та прогнозування перспектив розвитку;

- сформувати у студентів уміння розв'язувати практичні завдання освітнього процесу у вищій школі;
- удосконалити навички самостійної навчальної роботи, в тому числі уміння опрацьовувати наукові літературні джерела;
- ознайомити з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої освіти; прогнозувати перспективи розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір.

Перелік компетентностей, що забезпечує навчальна дисципліна:

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах, співпрацювати з представниками інших споріднених професій, громадських організаціях з питань надання психологічної допомоги.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» здобувачі вищої освіти повинні:

РН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливої інформації із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, здійснювати реферування наукових джерел. обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.

РН10. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності, демонструвати соціальну відповідальність та свідому поведінку, сповідувати гуманістичні та демократичні цінності.

РН12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття

Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.

Методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.

Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Категорії педагогіки вищої школи. Методи педагогіки вищої школи.

Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів.

Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Змістовий модуль 2. Дидактика вищої школи

Тема 2. Організація освітнього процесу у вищій школі

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Організація освітнього процесу у ЗВО. Закони та закономірності навчання.

Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.

Принципи, методи та засоби навчання у вищому закладі освіти. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому закладі освіти. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.

Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.

Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах.

Комплексні форми організації навчання. Дидактичні основи індивідуальних занять.

Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до її організації.

Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.

Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів.

Система діагностики знань і умінь студентів у вищому навчальному закладі. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Змістовий модуль 3. Виховна функція вищої школи. Педагогічний менеджмент

Тема 3. Система виховної роботи у вищій школі

Системний підхід до організації виховання у ЗВО.

Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Структура виховного процесу.

Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.

Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.

Структура та зміст роботи куратора студентської академічної групи.

Студентський колектив в системі виховання студентської молоді. Методика вивчення особистості студента та академічної групи.

Тема 4. Основи управління у вищій школі. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Система управління вищим закладом освіти.

Основні поняття теорії педагогічного менеджменту. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Керівництво ЗВО.

Особливості діяльності викладача ЗВО.

Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи.

Педагогічна техніка викладача вищої школи. Профілактика синдрому професійного вигорання.

4. Структура навчальної дисципліни

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				Балів (max)
			лк.	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Загальні основи педагогіки вищої школи»							
1	Лекція 1	Предмет і завдання педагогіки вищої школи	2				3
	Практичне заняття 1	Загальні основи педагогіки вищої школи . Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття			2		6
	Самостійна робота 1	Система вищої освіти в Україні: структура та принципи діяльності закладів вищої освіти				20	6
1	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1				6	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 30 год.			2		2	26	25
Змістовий модуль 2 «Дидактика вищої школи»							
1	Лекція 2	Організація освітнього процесу у вищій школі	2				3
	Практичне заняття 2	Основи дидактики вищої школи			2		6
	Самостійна робота 2	Форми організації та методи навчання у вищій школі				14	5
1	Практичне заняття 3	Методи, засоби і форми навчання у закладі вищої освіти			2		6
	Самостійна робота 3	Сучасні технології навчання у ЗВО. Система діагностики навчальних досягнень студентів				14	5
2	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2				6	
	ПМК 2	Підсумковий контроль					10

		за змістовий модуль 2					
Всього за змістовий модуль 2 – 40 год.			2		4	34	35
Змістовий модуль 3							
«Виховна функція вищої школи. Педагогічний менеджмент»							
2	Лекція 3	Система виховної роботи у вищій школі	2				3
	Практичне заняття 4	Виховна робота зі студентською молоддю. Основи управління у вищій школі			2		6
	Самостійна робота 4	Студентський колектив в системі виховання студентської молоді.				18	6
2	Лекція 4	Управління закладом вищої освіти	2				3
	Практичне заняття 5	Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.			2		6
	Самостійна робота 5	Формування педагогічної культури викладача вищої школи				18	6
3	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 3				6	
	ПМК 3	Підсумковий контроль за змістовий модуль 3					10
Всього за змістовий модуль 3 – 50 год.			4		4	42	40
Залік							
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			8		10	102	100

5. Теми і зміст лекцій

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи

1. Предмет педагогіки вищої школи.
2. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи.
3. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.
4. Структура дисципліни. Зв'язок з іншими науками.
5. Структура закладу вищої освіти.
6. Система вищої освіти в Україні.
7. Напрями модернізації вищої освіти України в умовах євроінтеграції

Тема 2. Організація освітнього процесу у вищій школі

1. Дидактика вищої школи: сутність, мета, функції та завдання дисципліни.
2. Організація освітнього процесу у ЗВО.
3. Форми організації освітнього процесу у ЗВО та види навчальних занять.
4. Вимоги до змісту навчання у ЗВО.
5. Методи та технології навчання у ЗВО.
6. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу у ЗВО.
7. Методи і форми контролю успішності здобувачів освіти.

Тема 3. Система виховної роботи у вищій школі

1. Структура виховного процесу.
2. Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.
3. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.
4. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання.
5. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.

Тема 4. Управління закладом вищої освіти

1. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою.
2. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту.
3. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту.
4. Сутність і зміст управлінської діяльності
5. Особливості управління закладом вищої освіти
6. Керівництво закладом вищої освіти.

6. Теми і зміст семінарських/практичних занять

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття

1. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
2. Предмет, завдання та функції педагогіки вищої школи.
3. Характеристика категоріально-понятійного апарату педагогіки вищої школи.

4. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.
5. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів.
6. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес.
7. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Тема 2. Основи дидактики вищої школи

1. Дидактика – як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об’єкт дидактики вищої школи.
2. Особливості організації освітнього процесу у ЗВО. Структура процесу навчання.
3. Поняття змісту освіти, його складові.
4. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.
5. Навчальний план, навчальна програма і підручники вищої школи.

Тема 3. Методи, засоби і форми навчання у закладі вищої освіти

1. Методи та засоби навчання у вищій школі.
2. Форми навчання та форми організації навчання у вищій школі.
3. Підготовка та проведення лекцій.
4. Місце практичних та семінарських занять в організації процесу навчання.
5. Самостійна робота студентів. Курсові, дипломні, магістерські роботи. Науково-дослідна робота студентів. Консультації.
6. Практична підготовка студентів.
7. Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти.
8. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів: компоненти, функції, види, методи і форми.

Тема 4. Виховна робота зі студентською молоддю. Основи управління у вищій школі

1. Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Структура виховного процесу.
2. Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.
3. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.

4. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.

5. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту.

6. Система управління та керівництво закладом вищої освіти.

Тема 5. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Основи педагогічної майстерності

1. Особливості професійної діяльності викладача ЗВО.

2. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи.

3. Зміст та структура комунікативної культури педагога вищої школи.

4. Педагогічна техніка викладача вищої школи.

5. Поняття професійного стресу та профілактика синдрому професійного вигорання.

7. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів:

1. Підготовка до контрольних заходів – 18 год.

2. Опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 84 год., з них на виконання індивідуальних дослідницьких завдань – 68 год.

Усього 102 год.

Індивідуально-дослідницькі завдання у межах самостійної роботи спрямовані на формування і розвиток практичних умінь підготовки публікацій, доповідей та проєктів з актуальних проблем педагогіки вищої школи.

Результати опанування відповідного матеріалу перевіряються під час усного опитування, модульного і підсумкового (екзамен) контролю знань.

Перелік тем для самостійного опрацювання:

1. Система вищої освіти в Україні: структура та принципи діяльності закладів вищої освіти.

2. Форми організації та методи навчання у вищій школі.

3. Сучасні технології навчання у ЗВО. Система діагностики навчальних досягнень студентів.

4. Студентський колектив в системі виховання студентської молоді.

5. Формування педагогічної культури викладача вищої школи.

8. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

9. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	12
Участь у практичних заняттях (виступи, проблемні ситуації)	30
Самостійна робота (аналіз інформаційних джерел, підготовка повідомлень, опрацювання спеціальної літератури)	28
Тестування за змістовими модулями 1, 2 та 3	30
Залік	Сума балів за усіма видами робіт

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	

35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до практичних робіт за навчальною дисципліною «Педагогіка вищої школи» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної).

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Педагогіка вищої школи» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії).

11. Приклади тестових завдань

1. Педагогіка найтісніше пов'язана з науками, які становлять її засадницькі основи:

- а) анатомія, фізіологія людини та психологія
- б) філософія та природничі науки
- в) історія, філософія, медицина
- г) анатомія, фізіологія людини, історія, філософія.

2. Педагогіка вищої школи – це:

- а) частина філософії
- б) комплекс теоретичних і прикладних наук про процеси виховання, навчання, освіти
- в) наука про закономірності навчання і виховання студентів, а також їх наукову і професійну підготовку як спеціалістів
- г) наука про управління у сфері вищої освіти.

3. Освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні вищої освіти і присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої-професійної програми, обсяг якої становить 90-120 кредитів ЄКТС – це:

- а) молодший бакалавр
- б) бакалавр
- в) магістр

- г) доктор філософії
- д) доктор наук.

4. Ступінь бакалавра відповідає освітньому рівню вищої освіти:

- а) початковий рівень
- б) перший рівень
- в) другий рівень
- г) третій рівень

5. Яка із перерахованих посад не належить до посад науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу:

- а) асистент
- б) доцент
- в) науковий співробітник
- г) ст. викладач.

6. Колегіальним органом управління вищого навчального закладу є:

- а) вчена рада
- б) загальні збори (конференція) трудового колективу
- в) наглядова рада
- г) ректорат.

7. Лекція – це:

а) стрункий, логічно завершений науково обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певної наукової проблеми.

б) вид занять, який передбачає самостійне опрацювання студентами окремих тем і проблем відповідно до змісту навчальної дисципліни та обговорення результатів цього вивчення.

в) форма навчального заняття, на якому педагог організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання відповідно поставлених завдань.

8. Самостійна робота – це:

а) це різноманітні види індивідуальної і колективної навчально-пізнавальної діяльності студентів, які здійснюються ними на навчальних заняттях або у позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі;

б) педагогічний супровід, спостереження і перевірка успішності навчально-пізнавальної діяльності студентів;

в) самостійно виконане навчально-наукове дослідження аналітично-розрахункового характеру на певну тему;

г) це письмовий огляд наукових та інших джерел з обраної теми або стислий виклад у письмовому вигляді змісту наукової праці.

9. Метод розв'язання завдань за дуже обмежений час, дає можливість обговорити і здійснити селекцію ідей:

а) лекція;

б) семінар-дискусія;

в) мозковий штурм;

г) робота у малих групах.

10. Метою практичної підготовки студентів є:

а) розширення знань та умінь з професії;

б) підготовка до захисту дипломного проєкту;

в) відпрацювання основних знань, умінь та навичок у реальних умовах професії;

г) становлення студента як майбутнього спеціаліста.

11. Навчальна книга, в якій розкривається зміст навчального матеріалу з конкретної дисципліни відповідно до вимог чинної програми – це:

а) навчальний посібник

б) навчально-методичний посібник

в) підручник

г) методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни.

12. Огляд, короткий, послідовний, стислий письмовий виклад основного змісту книги, статті, лекції, записаний у розповідній формі:

а) конспект

б) анотація

в) план

г) рецензія.

13. Рівень наукового дослідження, на якому встановлюють нові наукові факти і на основі їх узагальнення формують закономірності – це:

- а) теоретичний
- б) емпіричний
- в) філософський
- г) конкретно-науковий.

14. Принцип виховання, який спрямований на врахування багатогранної природи людини, особливостей її анатомо-фізіологічного і психічного розвитку:

- а) принцип народності
- б) принцип демократичності
- в) принцип природовідповідності
- г) принцип гуманізації
- д) принцип неперервності.

15. Принцип виховання, який впливає з того, що виховання є багатогранним і багатофакторним процесом, який не обмежується ні часовими, ні віковими рамками; виховання здійснюється з часу народження і триває впродовж усього життя:

- а) принцип народності
- б) принцип демократичності
- в) принцип природовідповідності
- г) принцип гуманізації
- д) принцип неперервності.

16. Що передбачає рейтингова система?

- а) Визначення рівня оволодіння студентами змістом навчального матеріалу модуля, цілісного курсу, сформованості умінь і навичок
- б) Підготовку комп'ютерних програми для використання тестових методик перевірки якості знань, умінь та навичок
- в) Забезпечення оцінювання навчальної діяльності студентів.

17. Що таке компетенція?

- а) Здатність особистості застосовувати в професійній діяльності набуті знання, уміння та навички, а також використовувати узагальнені способи виконання дій
- б) Динамічна комбінація знань, розуміння, умінь та навичок, цінностей, інших особистісних якостей

в) Здатність особистості навчатися за освітньо-професійною, освітньо-наукової програмами.

18. «Студент» у перекладі з латинської означає:

- а) той, хто прямує до мети
- б) той, хто важко працює
- в) той, хто сумлінно працює
- г) той, хто навчається.

19. При проведенні іспитів чи заліків студенти різного темпераменту будуть поводити себе по різному. Студент якого типу темпераменту буде поводитись наступним чином: буде хвилюватися, розгубиться, зіб'ється з думки, і навіть знаючи відповідь, в ситуації нервозності може відмовитися відповідати:

- а) флегматик
- б) меланхолік
- в) сангвінік
- г) холерик.

20. Державний документ, в якому визначено зміст освіти з окремої навчальної дисципліни з виділенням розділів, тем, кількості годин на їх опрацювання – це:

- а) стандарт вищого навчального закладу
- б) навчальний план
- в) навчальна програма
- г) навчальний підручник.

12. Перелік питань до заліку з дисципліни

1. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
2. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
3. Методологічні аспекти педагогіки вищої школи.
4. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.
5. Поняття про цілісний педагогічний процес.
6. Цільовий компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
7. Процесуальний компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.

8. Результативний компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.

9. Аналітико-коригувальний компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.

10. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі.

11. Категорії педагогіки вищої школи.

12. Методи педагогіки вищої школи.

13. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.

14. Система освіти в Україні, її структура.

15. Принципи діяльності освітніх закладів.

16. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.

17. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

18. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи.

19. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи.

20. Організація освітнього процесу у вищій школі.

21. Закони та закономірності навчання.

22. Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.

23. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи.

24. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.

25. Принципи навчання у вищому навчальному закладі.

26. Методи та засоби навчання у вищому навчальному закладі.

27. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому закладі освіти.

28. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.

29. Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.

30. Семінарські заняття у вищих закладах освіти.

31. Практичні заняття у вищих закладах освіти.

32. Консультування та види консультацій.

33. Комплексні форми організації навчання.

34. Дидактичні основи індивідуальних занять.

35. Педагогічна і виробнича практика студентів.

36. Самостійна робота, вимоги до її організації.

37. Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.

38. Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів.

39. Система діагностики знань і вмінь студентів у вищих закладах освіти.

40. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів.

41. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

42. Модульно-рейтинговий контроль.

43. Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі.

44. Структура виховного процесу у вищій школі.

45. Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.

46. Принципи виховання.

47. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.

48. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО.

Мотиви виховання.

49. Моральне виховання студентів.

50. Критерії вихованості особистості.

51. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою.

52. Система управління вищим навчальним закладом.

53. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту.

54. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Особливості діяльності викладача ЗВО.

55. Професійно-педагогічне спілкування викладача вищої школи.

56. Типологія особистості викладача вищої школи.

57. Педагогічна культура викладача вищої школи.

58. Педагогічна техніка викладача вищої школи.

59. Профілактика синдрому професійного вигорання.

13. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

2. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.

3. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у

схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.

4. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Х.: Стильна типографія, 2018. 283 с.

5. Тараненко Г.Г. Методика викладання у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2017. 202 с.

ДОПОМІЖНА

6. Кулішов В.С. Методика розробки сучасного комплексного методичного забезпечення: навч.-метод. посібн. для самостійної роботи. Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2017. 64 с.

7. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с.

8. Кучерявий О.Г. Педагогіка: Особистісно-розвивальні аспекти. Навчальний посібник. Київ, 2015. 440 с.

9. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.

10. Основи сучасної педагогіки: монографія / Дмитренко Т.О., Яресько К.В., Нагаєв В.М., Колбіна Т.В. та ін. Херсон: вид-во ПП Вишемирський В.С., 2016. 462 с.

11. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

12. Положення про вищий державний навчальний заклад. *Освіта України: Нормативно-правові документи*. К.: Міленіум, 2001.

13. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). *Освіта*. 2005. № 53.

14. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

15. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

16. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

17. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

18. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

19. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>